

Znak: WZPS-3.431.5.7.2024.DW
Szczecin, 9 maja 2025 r.

Pan
Ryszard Kordel
Prywatny Dom Opieki „Riccardo”
ul. Starogrodzka 12A
73-260 Pełczyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 10 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 16-17 grudnia 2024 r. oraz 10-11 lutego 2025 r. kontrolę kompleksową w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pn. Prywatny Dom Opieki „Riccardo” w Pełczycach, prowadzonej przez Pana Ryszarda Kordela.

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące standardu usług świadczonych przez placówkę, określonych w art. 68-68c ustawy o pomocy społecznej oraz sposób realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po kontroli przeprowadzonej w dniach 26-28 lutego 2020 r. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia kontroli.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 13 marca 2025 r., do którego nie wniósł Pan zastrzeżeń. W związku z powyższym przedstawiam wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.¹

Podmiot prowadzący: Pan Ryszard Kordel posiada zezwolenie na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pn. Prywatny Dom Opieki „Riccardo” na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 21 grudnia 2011 r., znak: PS-1.9423.2.10.2011.LS, wydanej na czas nieokreślony. Placówka została wpisana do rejestru placówek prowadzonego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego pod numerem 7 i jest przeznaczona dla 35 osób.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

Podstawą świadczenia usług w placówce jest Umowa, zgodnie z którą opieka w placówce obejmuje pełne wyżywienie, całodobową opiekę opiekunek, opiekę pielęgniarską, okresową opiekę pielęgniarek środowiskowych i podstawową opiekę lekarską (lekarz rodzinny).

Kontrolowana jednostka usytuowana jest w parterowym budynku. Teren wokół niej jest zagospodarowany, w ogrodzie wyznaczone zostały miejsca do wypoczynku dla mieszkańców. Szerokość ciągów komunikacyjnych oraz otworów drzwiowych przy pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach ogólnodostępnych umożliwia przemieszczanie się osób na wózkach inwalidzkich oraz osób korzystających ze sprzętu ortopedycznego.

Powierzchnia pokoi oraz ich wyposażenie są zgodne z wymogami określonymi w art. 68 ust. 4 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej. Dom spełnia jednocześnie wymogi określone w art. 68 ust. 5 pkt 3 ww. ustawy w zakresie odpowiedniej liczby urządzeń sanitarnych. Łazienki wyposażone zostały w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń. W placówce znajduje się pokój dziennego pobytu służący jako jadalnia oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia, zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy.

Zgodnie z art. 68 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej pokój czteroosobowy może być przeznaczony wyłącznie dla osób leżących. Na terenie Domu znajduje się 5 pokoi czteroosobowych. W trakcie oględzin stwierdzono, że w pokojach tych mieszkają również osoby chodzące, co jest niezgodne z przepisami ustawy o pomocy społecznej. Jako przyczynę ww. nieprawidłowości wskazał Pan na względy organizacyjne tj. w przypadku wolnego miejsca w pokoju czteroosobowym nowy mieszkaniec placówki (również chodzący) umieszczany jest w tym pokoju. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest niespełnienie standardów określonych w art. 68 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej.

Ustalono, że Dom udziela mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i opiece higienicznej, na rzecz mieszkańców świadczone są także usługi pielęgnacyjne. Placówka zapewnia podstawowe środki czystości i przybory toaletowe. W przypadku wystąpienia takiej konieczności, pracownicy placówki udzielają mieszkańcom niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych oraz na bieżąco monitorują zaopatrzenie w odzież i obuwie. Ponadto Dom dostosowując się do indywidualnych potrzeb mieszkańców oraz ich stanu zdrowia, zapewnia kontakt z otoczeniem oraz organizuje czas wolny.

Przy wejściu do budynku umieszczono tablicę zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek, wymagane na podstawie art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, na tablicy ogłoszeń znajdującej się wewnątrz budynku umieszczono informacje określone w art. 68a pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Z ustaleń kontroli wynika, że wszyscy mieszkańcy zadeklarowani są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. W godzinach nocnych oraz w dni wolne od pracy mieszkańcy korzystają ze świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach opieki nocnej i świątecznej w Barlinku. W sytuacjach nagłego zagrożenia życia i zdrowia do mieszkańców wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Kontrolowana jednostka zapewnia trzy podstawowe posiłki dziennie oraz dwa posiłki dodatkowe (II śniadanie i podwieczorek). Posiłki dla mieszkańców przygotowywane są w kuchni działającej na terenie placówki. Przerwy między posiłkami są nie krótsze niż

4 godziny i kolacja podawana jest nie wcześniej niż o godzinie 18, co jest zgodne z art. 68 ust. 6 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Możliwe jest także spożywanie posiłków w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby karmienie mieszkańców. Drobne produkty żywnościowe i napoje dostępne są również między posiłkami. Mieszkańcy mają możliwość korzystania z posiłków dietetycznych, zgodnie ze wskazaniem lekarza.

Na podstawie analizy losowo wybranych akt osobowych mieszkańców ustalono, że prowadzona przez Dom dokumentacja zawiera m.in. umowę o świadczenie usług w placówce, dane identyfikacyjne osoby przebywającej w placówce, dane kontaktowe najbliższej rodziny, imię i nazwisko opiekuna prawnego – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie oraz informacje dotyczące stanu zdrowia mieszkańca.

Zgodnie z art. 68c ustawy o pomocy społecznej osoba ubezwłasnowolniona całkowicie może być umieszczona w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego. Przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę po uzyskaniu zezwolenia sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie. Wobec powyższego, przyjęcie do placówki osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie może nastąpić dopiero po uzyskaniu w tym zakresie zgody sądu opiekuńczego. Podczas kontroli w placówce przebywały dwie osoby ubezwłasnowolnione całkowicie, przy czym w przypadku jednej osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie brak było postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia opiekunowi prawnemu na umieszczenie mieszkańca w placówce, co jest niezgodne z art. 68a pkt 1 lit. f oraz art. 68c ustawy o pomocy społecznej. Jako przyczynę ww. nieprawidłowości wskazał Pan na niewłaściwą interpretację przepisów prawa w zakresie przyjmowania do placówki osób ubezwłasnowolnionych całkowicie. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest niespełnienie art. 68a pkt 1 lit. f oraz art. 68c ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli analizie poddano 14 losowo wybranych akt osobowych mieszkańców Domu. Ustalono, że 3 z nich skierowanych zostało do Prywatnego Domu Opieki „Riccardo” na podstawie decyzji Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pełczycach - działającego z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy w Pełczycach. Wskazać należy, że Prywatny Dom Opieki „Riccardo” jest placówką zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym i osobom w podeszłym wieku, prowadzoną w oparciu o decyzję Wojewody Zachodniopomorskiego, wydaną na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Ponieważ Prywatny Dom Opieki „Riccardo” nie jest domem pomocy społecznej w rozumieniu przepisów art. 54–66 ustawy o pomocy społecznej, a zatem do prowadzenia tej placówki nie mają zastosowania przepisy art. 54 ust. 1 i 2, art. 59 ust. 1, ewentualnie art. 65 ust. 2 oraz art. 60 ust. 1 i 4, art. 61 ust. 1 i 2 cyt. ustawy regulujące wydanie decyzji o skierowaniu osoby tego wymagającej do domu pomocy społecznej i o ustaleniu odpłatności za pobyt, a ponadto przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 51). W związku z powyższym brak jest podstaw prawnych do wydania przez Burmistrza Miasta i Gminy w Pełczycach decyzji o skierowaniu do w/w placówki, która nie jest domem pomocy społecznej. Jako przyczynę ww. nieprawidłowości wskazał Pan na przyjętą dotychczas praktykę współpracy z MGOPS w Pełczycach. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest nieprzestrzeganie przepisów ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej placówka całodobowej opieki powinna zatrudniać osoby wykonujące czynności opiekuńcze w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy.

W przypadku kontrolowanej placówki, w której na dzień 16 grudnia 2024 r. przebywało 31 mieszkańców wymagany wymiar zatrudnienia wynosi 10,33 etatu, natomiast w przypadku liczby miejsc w placówce przeznaczonej dla 35 osób wymagany wymiar zatrudnienia wynosi 11,66 etatu. W dniach przeprowadzania kontroli do wykonywania czynności opiekuńczych zatrudnionych było 8 osób. Czas pracy osób zatrudnionych w placówce ustalono na podstawie danych zawartych w „Informacji o pracownikach placówki (wg stanu na dzień 16 grudnia 2024 r.)”. Ustalono, że wskaźnik zatrudnienia pracowników wykonujących czynności opiekuńcze wynosi: 8 osób (7,5 etatu). Należy zatem stwierdzić, że łączny wymiar zatrudnienia wszystkich osób świadczących usługi opiekuńcze nie spełnia wymogów standardu.

Zgodnie z art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzono kwalifikacje 8 pracowników wykonujących czynności opiekuńcze. Ustalono, że 2 osoby wykonujące czynności opiekuńcze na rzecz mieszkańców wskazane w pkt 1 i 4 zestawienia „Informacji o pracownikach placówki (wg stanu na dzień 16 grudnia 2024 r.)” spełniają wymogi określone w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej (kwalifikacje w zawodzie opiekun medyczny). Natomiast 6 osób wskazanych w pkt 2, 3, 5, 6, 7 i 8 zestawienia „Informacji o pracownikach placówki (wg stanu na dzień 16 grudnia 2024 r.)” nie posiada kwalifikacji określonych w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, w tym: 2 osoby wskazane w pkt 6 i 7 – brak udokumentowanego co najmniej 2-letniego doświadczenia zawodowego polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych oraz brak ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, natomiast 4 osoby wskazane w pkt 2, 3, 5 i 8 – brak ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Jako przyczynę ww. nieprawidłowości wskazał Pan na trudności w pozyskaniu personelu opiekuńczego oraz dużą rotację na stanowiskach pracy. Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości jest niespełnienie standardów określonych w art. 68a pkt 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej.

W placówce prowadzona jest Ewidencja przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych realizowanych na terenie placówki. W okresie objętym kontrolą nie stosowano przymusu bezpośredniego. Żadnemu z mieszkańców nie ograniczono także możliwości samodzielnego opuszczania placówki.

Zgodnie z art. 68aa ust. 1 ustawy o pomocy społecznej od 1 stycznia 2024 r. podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce. Do dnia zakończenia kontroli na terenie placówki odnotowano dwa zdarzenia nadzwyczajne

dotyczące osób przebywających w placówce. Informacje w tym zakresie przesłane zostały do Wojewody Zachodniopomorskiego.

Podczas oględzin Domu nie odebrano niepokojących sygnałów dotyczących naruszenia praw podopiecznych. Dodatkowo, w celu uzyskania opinii mieszkańców nt. przestrzegania ich praw przeprowadzono indywidualne rozmowy z 12 mieszkańcami, którzy nie wnieśli uwag w ww. zakresie.

Przeprowadzona kontrola potwierdziła realizację zaleceń pokontrolnych wydanych po kontroli przeprowadzonej w dniach 26-28 lutego 2020 r.

Za prawidłowe funkcjonowanie placówki odpowiada osoba kierująca Prywatnym Domem Opieki „Riccardo” w Pełczycach.

W związku z ustaleniami kontroli, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam jako zalecenie zwykłe:

1. stosować art. 68 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej - w zakresie umieszczania mieszkańców w pokojach czteroosobowych,

zalecam jako zalecenia znaczące:

1. przyjmować osoby ubezwłasnowolnione całkowicie wyłącznie na podstawie zezwolenia właściwego sądu opiekuńczego - zgodnie z art. 68c ustawy o pomocy społecznej, a w stosunku do osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie przebywającej aktualnie w placówce podjąć działania zmierzające do dopełnienia wymaganych formalności,
2. podjąć współpracę z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pełczycach w celu uregulowania sytuacji prawnej mieszkańców skierowanych do Domu na podstawie decyzji Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pełczycach,
3. zapewnić wskaźnik zatrudnienia osób wykonujących czynności opiekuńcze – zgodnie z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej,
4. zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje określone w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski